

BÆREDYGTIG UDNYTTELSE AF UNDERGRUNDEN SOM RESSOURCE

Mette Ryom
Projektchef

RAMBOLL

Bright ideas. Sustainable change.

**BÆREDYGTIG
UDNYTTELSE
AF
UNDERGRUNDEN
SOM RESSOURCE**

RAMBØLL

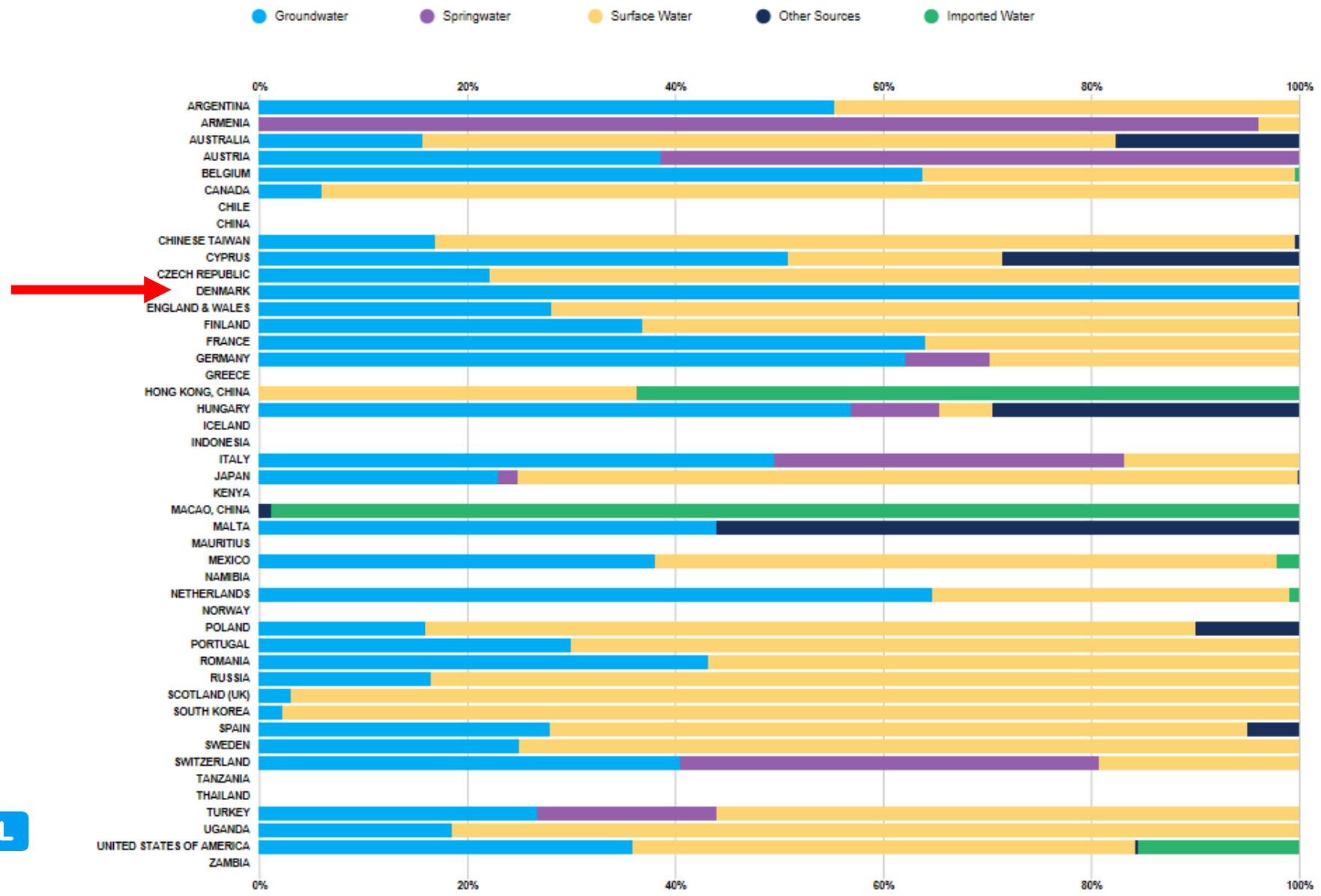
**KRÆVER
RESSOURCE-
KORTLÆGNING
OG
RESSOURCE-
PLANLÆGNING**

JORDENS NATURLIGE RESSOURCER

VERDENS DRIKKEVANDSRESSOURCE

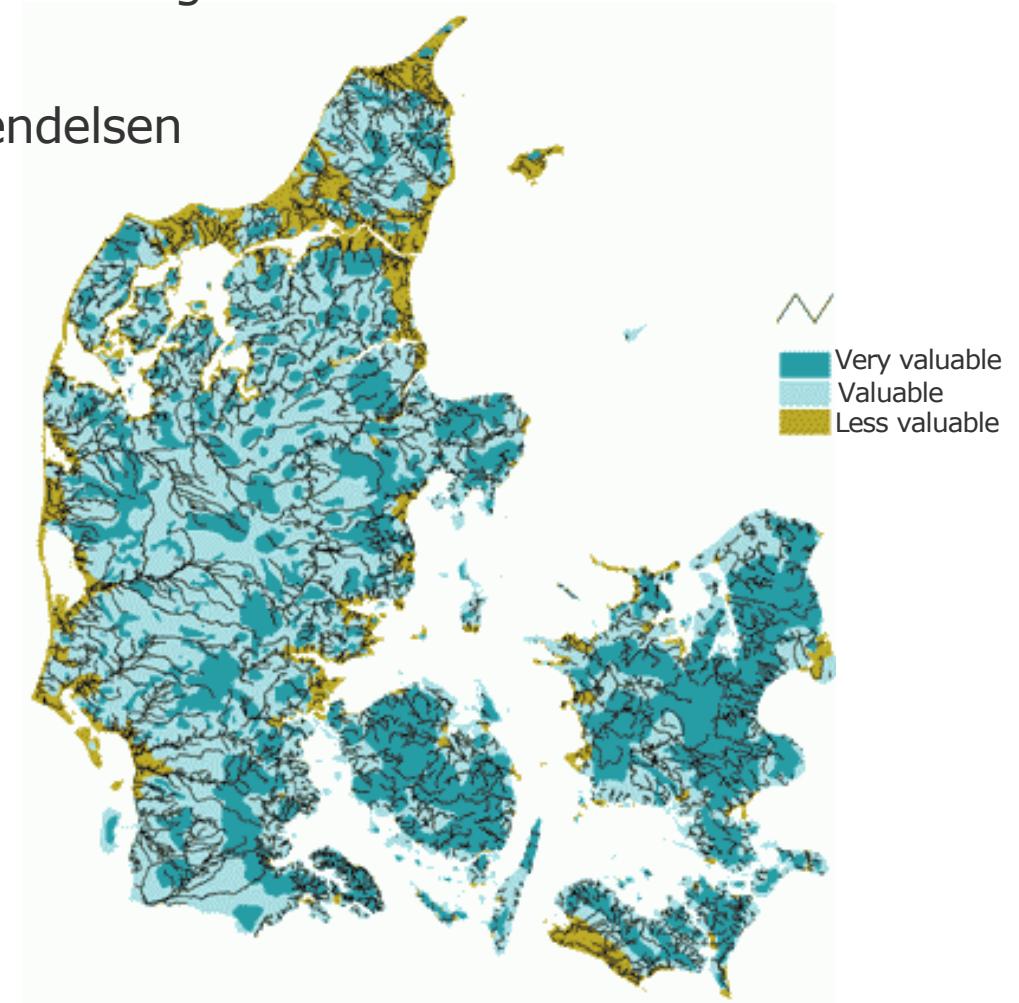

VANDRESSOURCEFORVALTNING I DANMARK

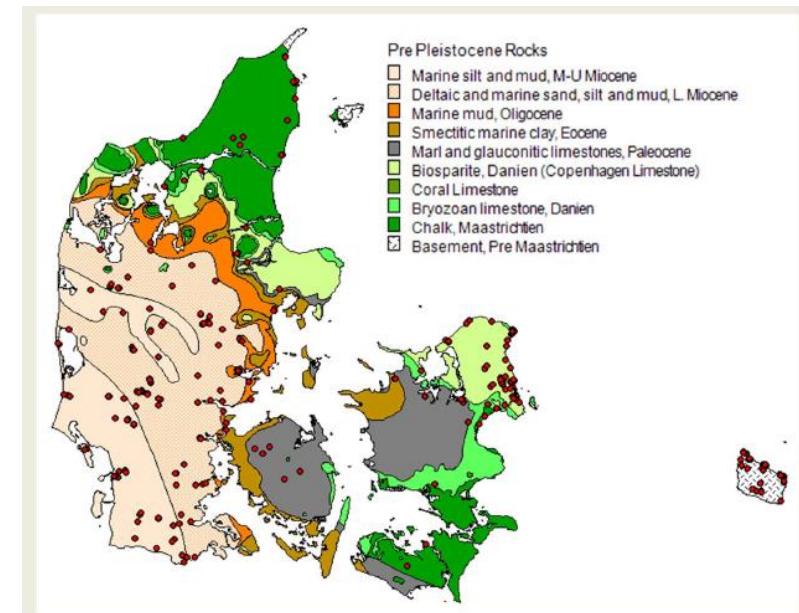
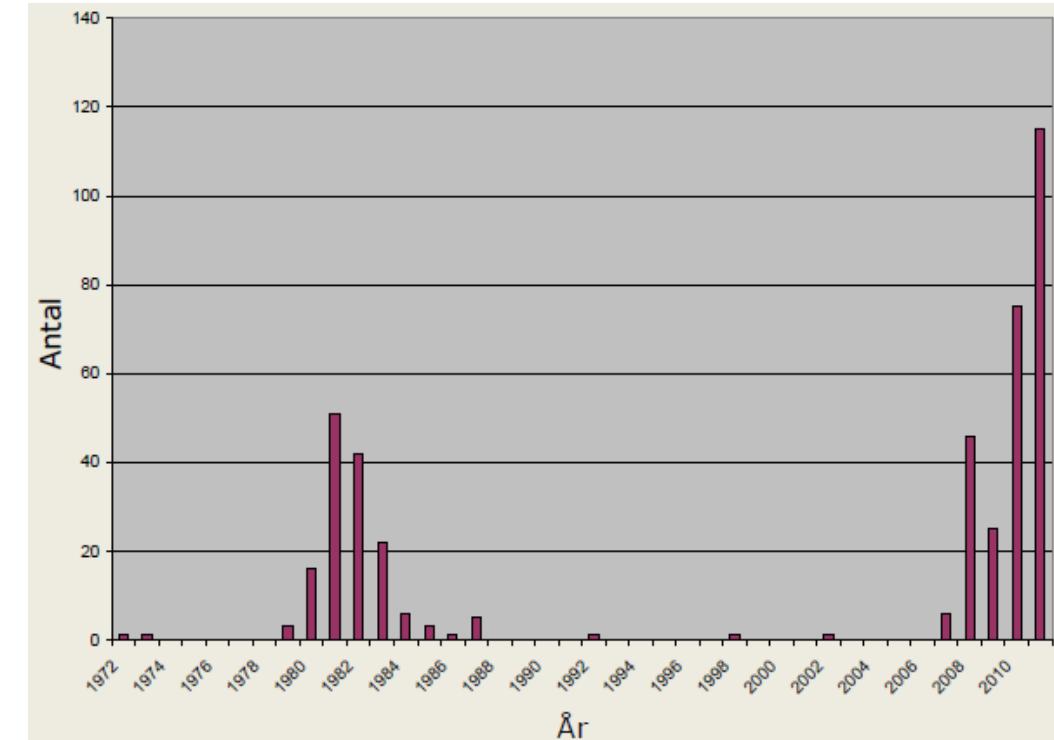
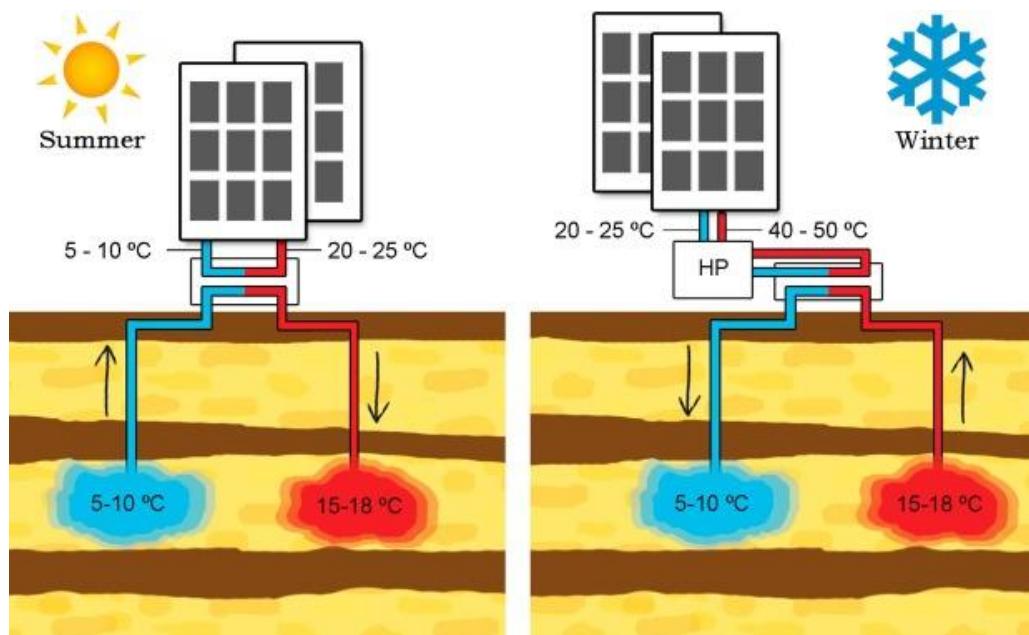
- Unik lovgrundlag om at drikkevand skal baseres på naturlig rent grundvand
- I 37 % har grundvand første prioritet og arealanvendelsen reguleres

- Omfattende grundvandskortlægning
  - Ressourceforvaltning og beskyttelse
  - Udført gennem 20 år,
  - Finansieret af afgift på drikkevandet 0,67 kr pr. m³
  - Total brugt ca. 2 mia kr

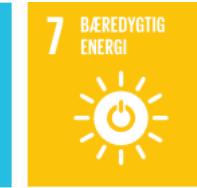

JORDVARMEBORINGER I DK

UDNYTTELSE AF DEN DANSKE UNDERGRUND SOM RESSOURCE

- Bæredygtig indvinding af grundvand (SDG 6.1, 6.3 og 6.5)
- Udpegning af lokal grus og grus til ny infrastruktur (SDG 9.4)
- Indvinding af klæg til diger (SDG 13.1)
- Nedsivning af nedbør uden uønsket påvirkning af vandkredsløbet (SDG 6.5, 13.1 og 15.1)
- Udnyttelse af grundvandet til fjernkøling (SDG 6.5 og 7.1)
- Udnyttelse af magasinerne til lagring af overskudsvarme (SDG 6.5 og 7.1).

**BÆREDYGTIG
UDNYTTELSE
AF
UNDERGRUNDEN
SOM RESSOURCE**

RAMBØLL

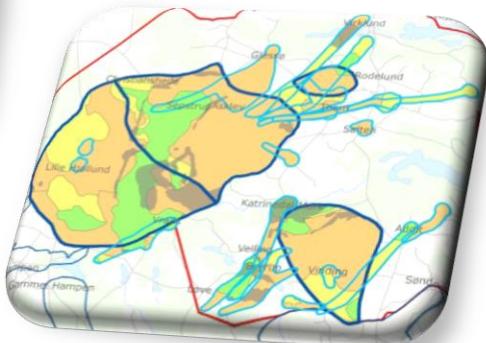
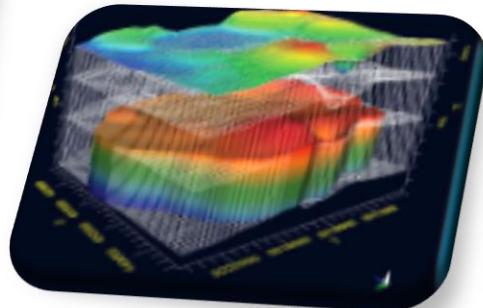
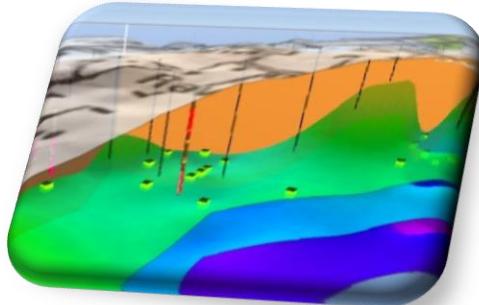
**KRÆVER
RESSOURCE-
KORTLÆGNING
OG
RESSOURCE-
PLANLÆGNING**

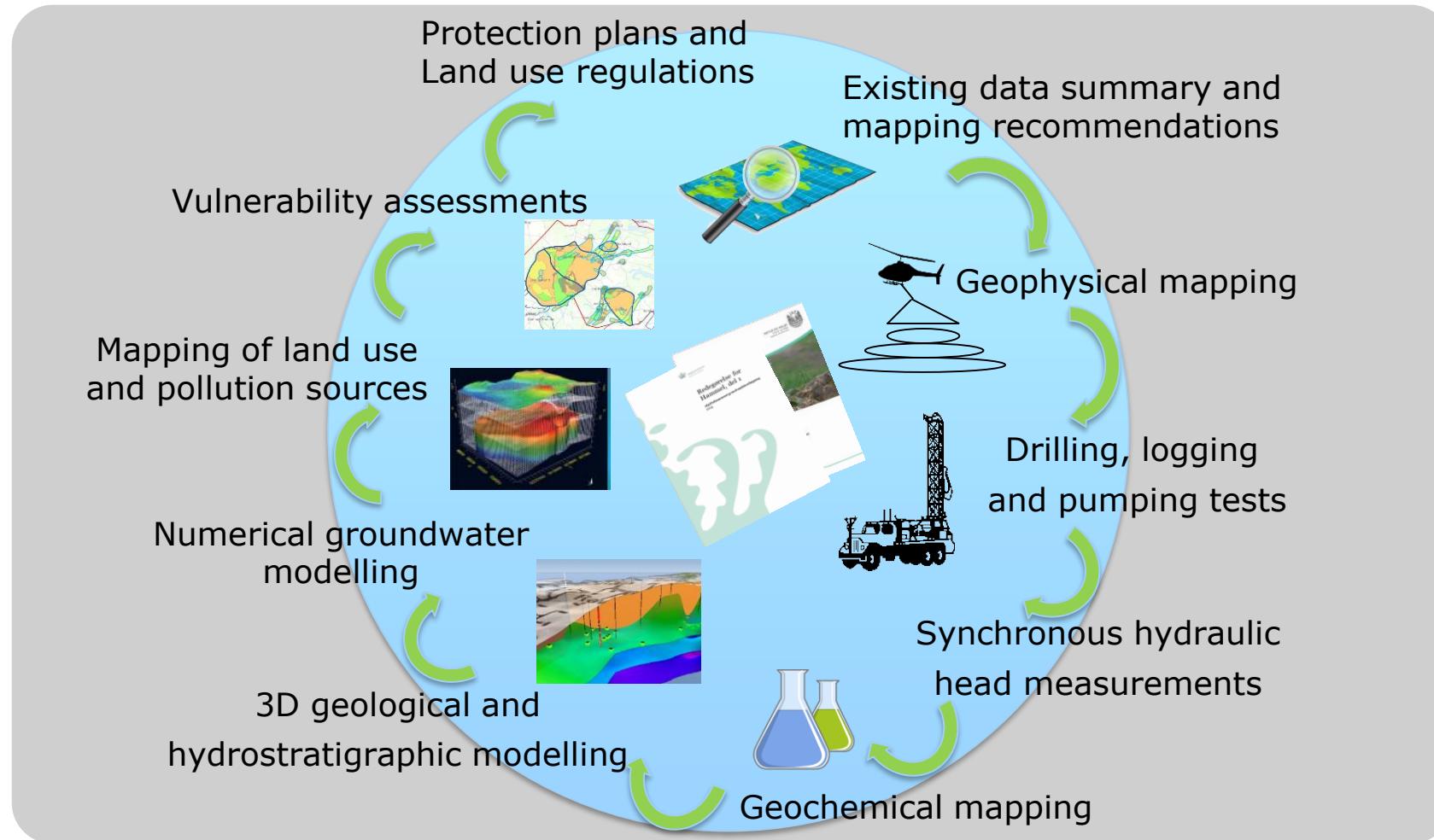
DATAGRUNDLAG OG FORVALTNINGSPRAKSIS

Erfaring fra grundvandskortlægningen:

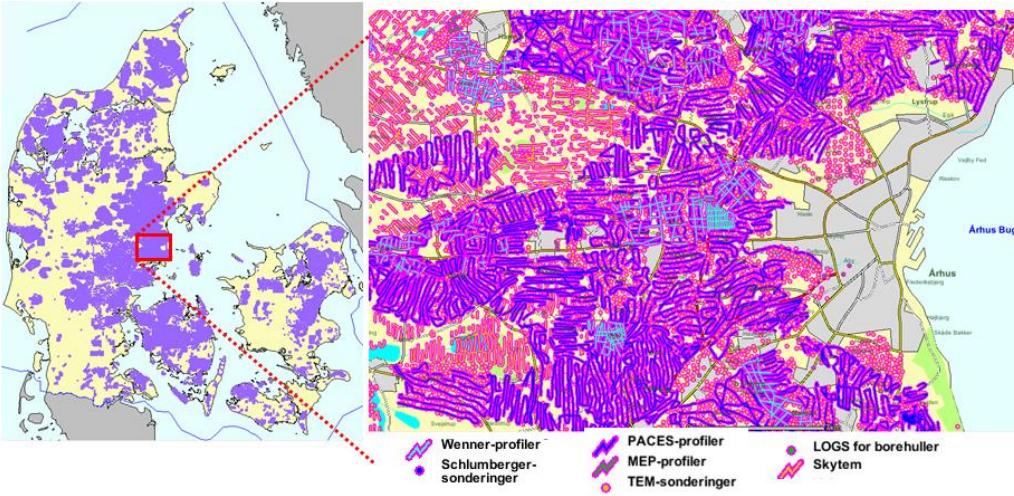
- Kæmpe datagrundlag over Danmarks underground, tilgængeligt til gavn for anden ressourceudnyttelse
- Veletableret forvaltningspraksis for drikkevand kan overføres til anden ressourceforvaltning

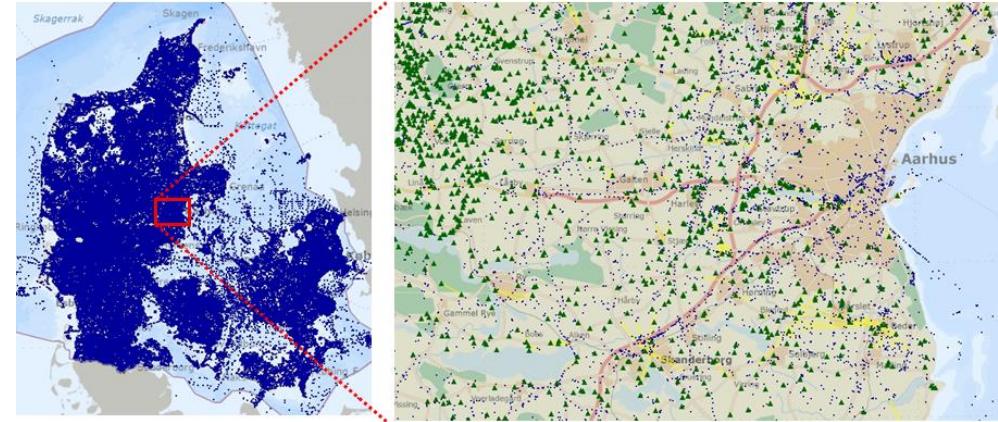
Grundvandskortlægning

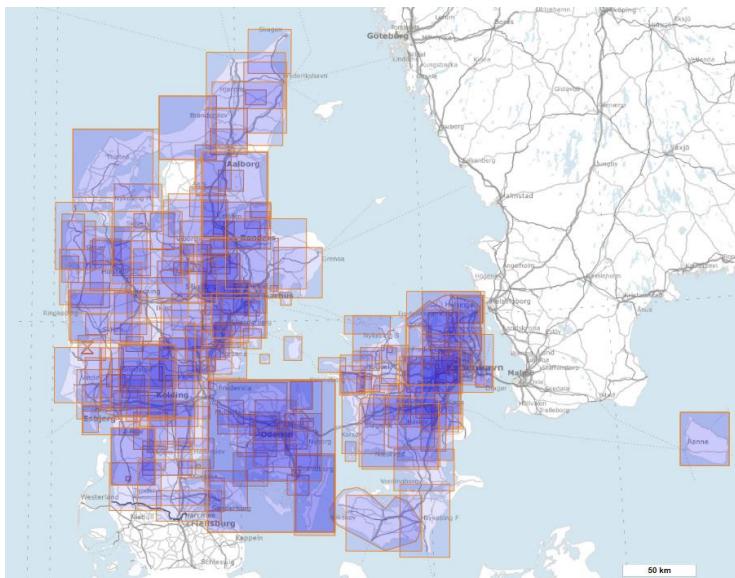
NATIONALE DATABASER MED GRUNDVANDSDATA

~1/3 of Denmark is mapped with geophysics

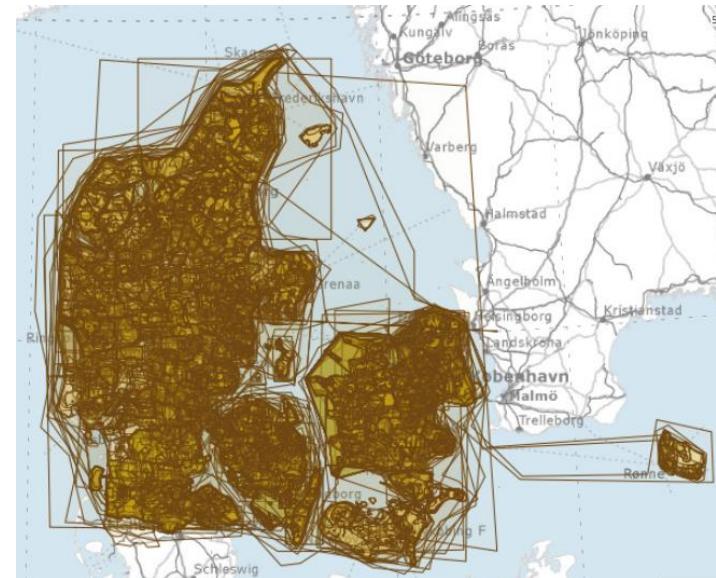

In Denmark ~240.000 boreholes ~ 5,6 boreholes/km² (geus.dk/jupiter)

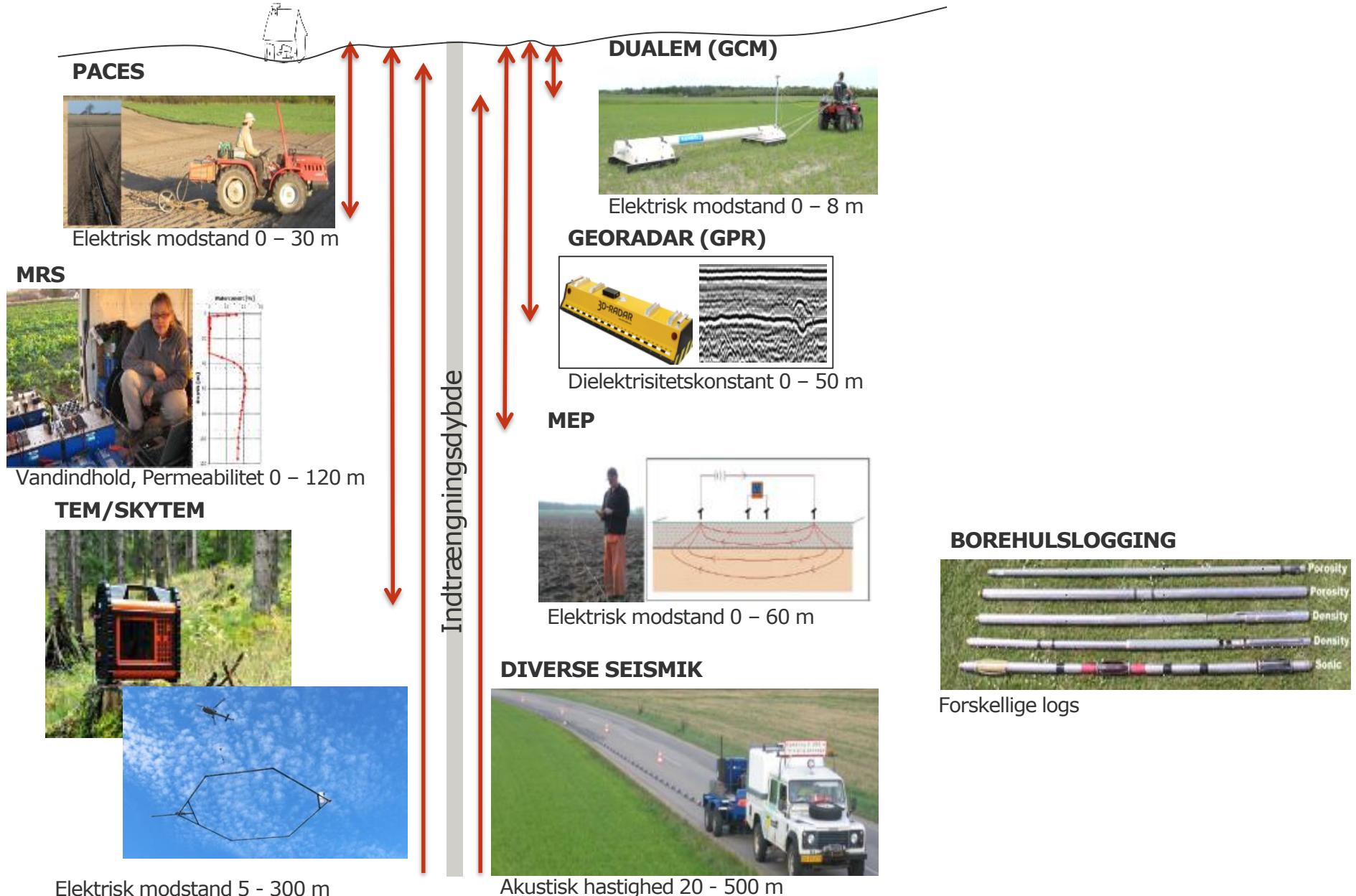
RAMBOLL

Modeldatabase

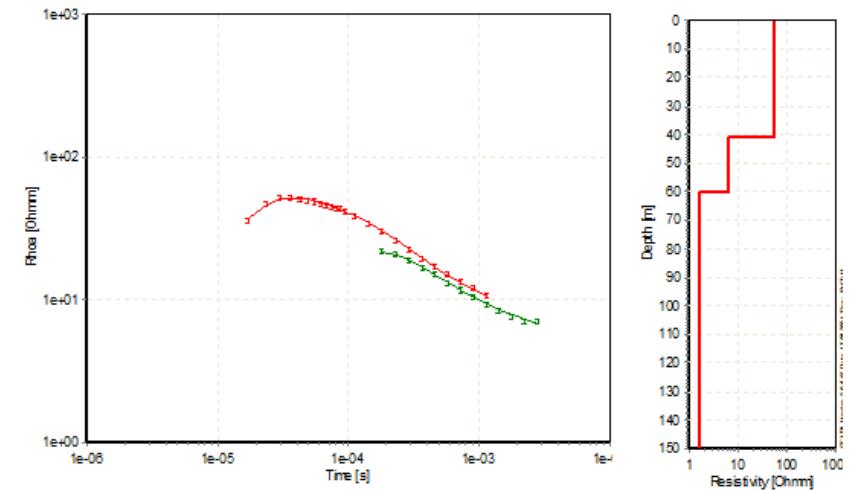
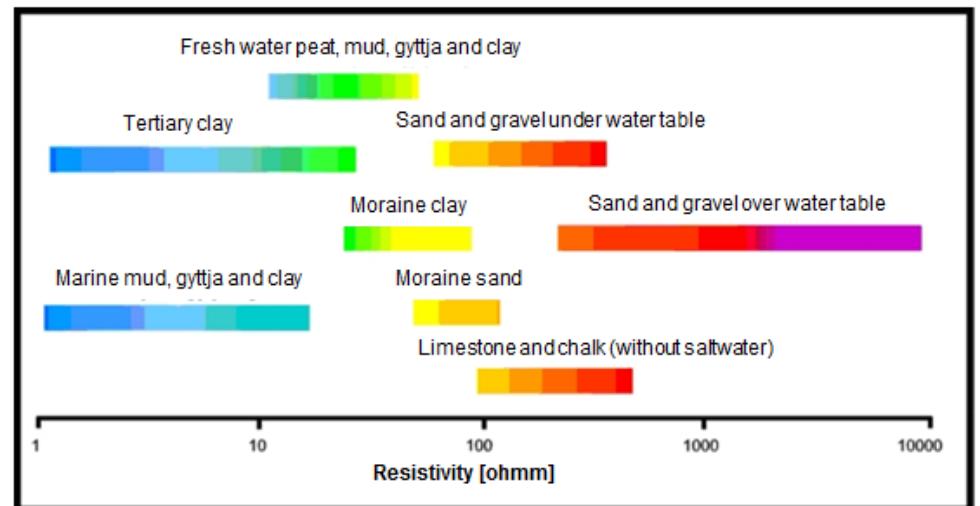

Rapportdatabase

RAMBØLLS GEOFYSISKE VÆRKTØJSKASSE

SKYTEM

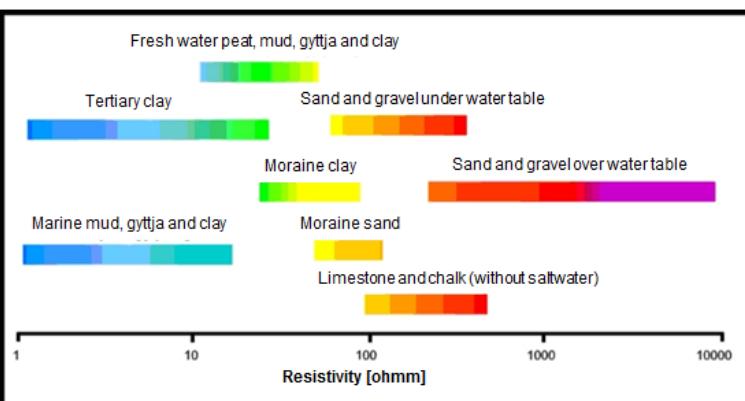

Analysis
 Coupled
 Uncoupled

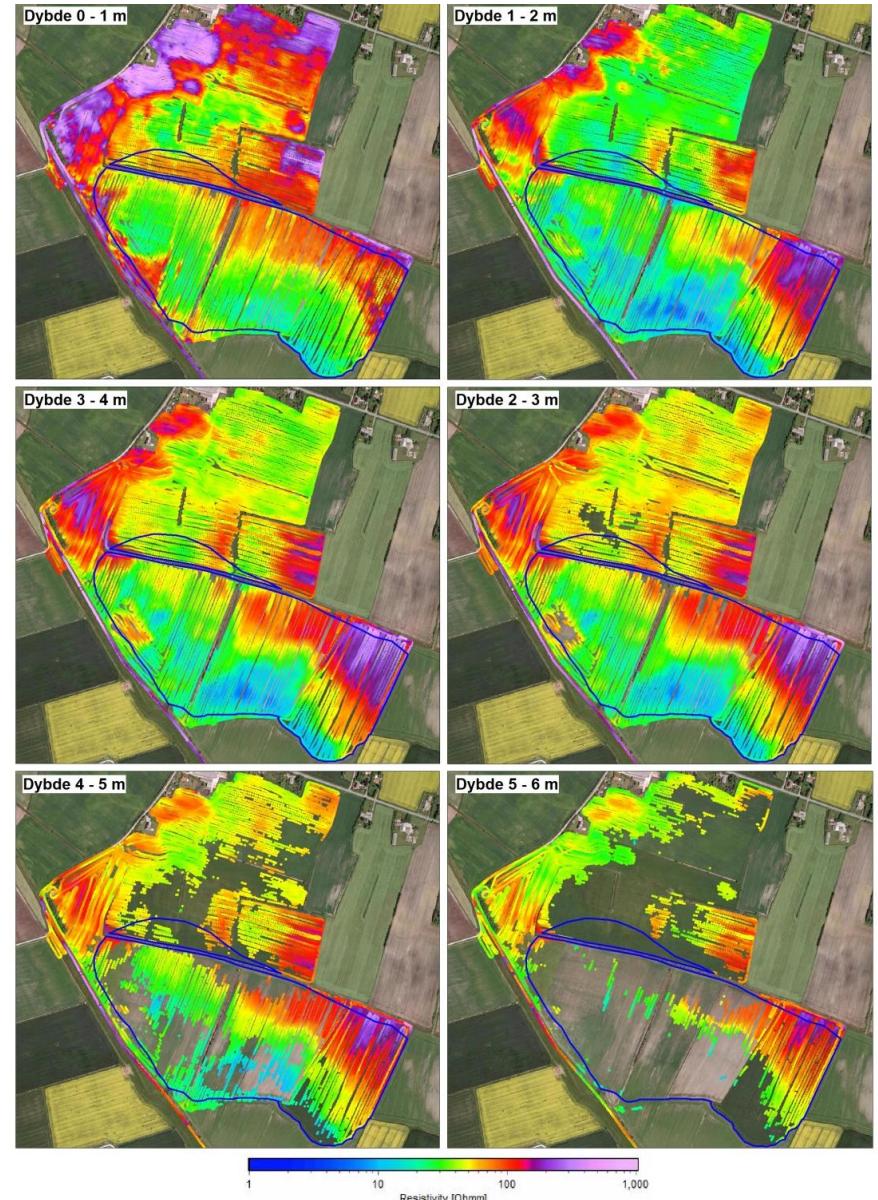
Residuals:
Total: 0.53
Data: 0.53
Residuals / Iterations

	Res	Thk.	Dep	ResSTD	ThkSTD	DepSTD
Layer 1	56.5	40.8	40.8	1.02	1.02	1.02
Layer 2	6.3	19.6	60.4	1.12	1.04	1.02
Layer 3	1.7			1.06		

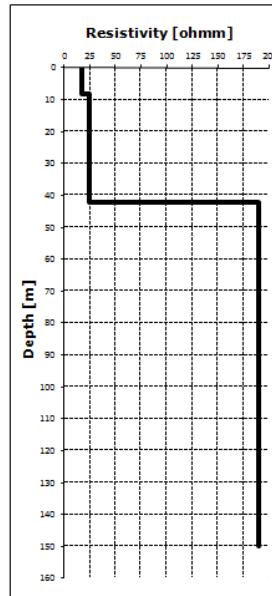
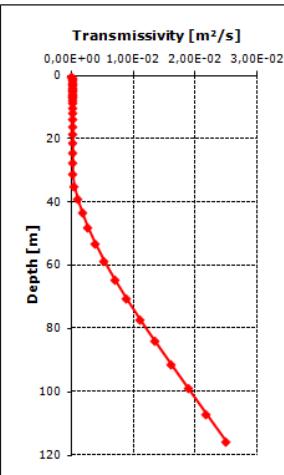
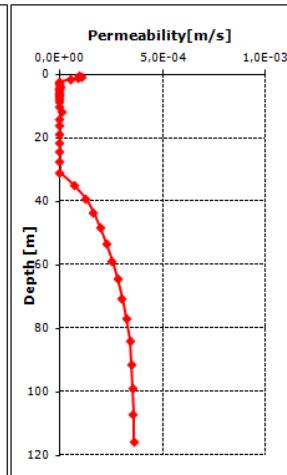
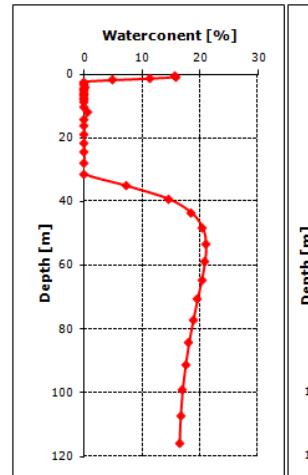
DUALEM

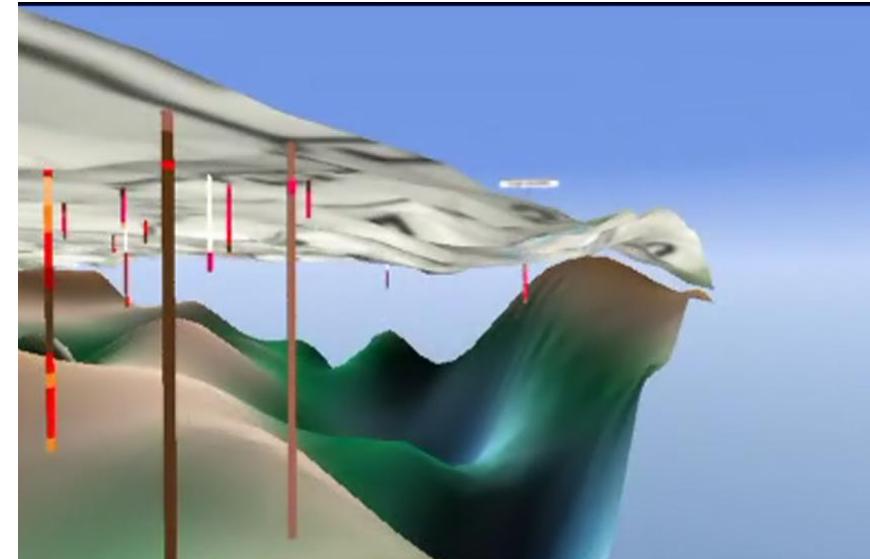
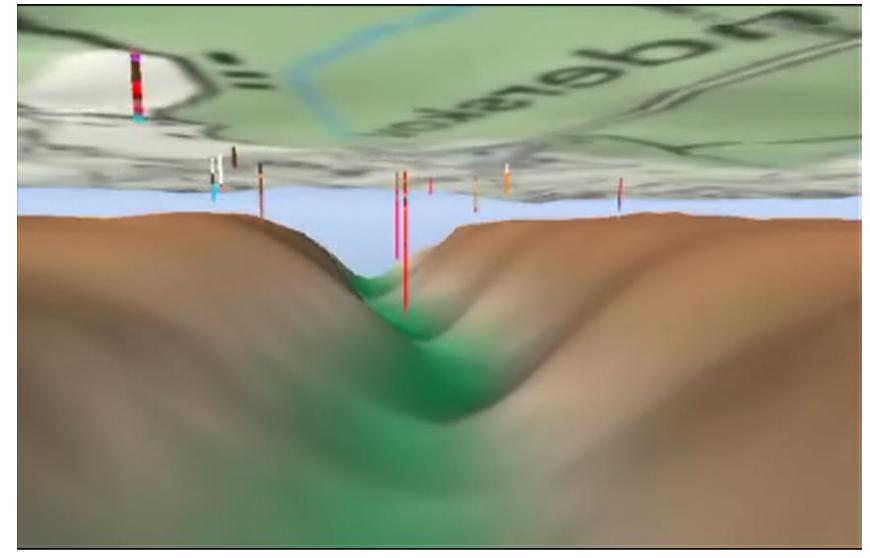
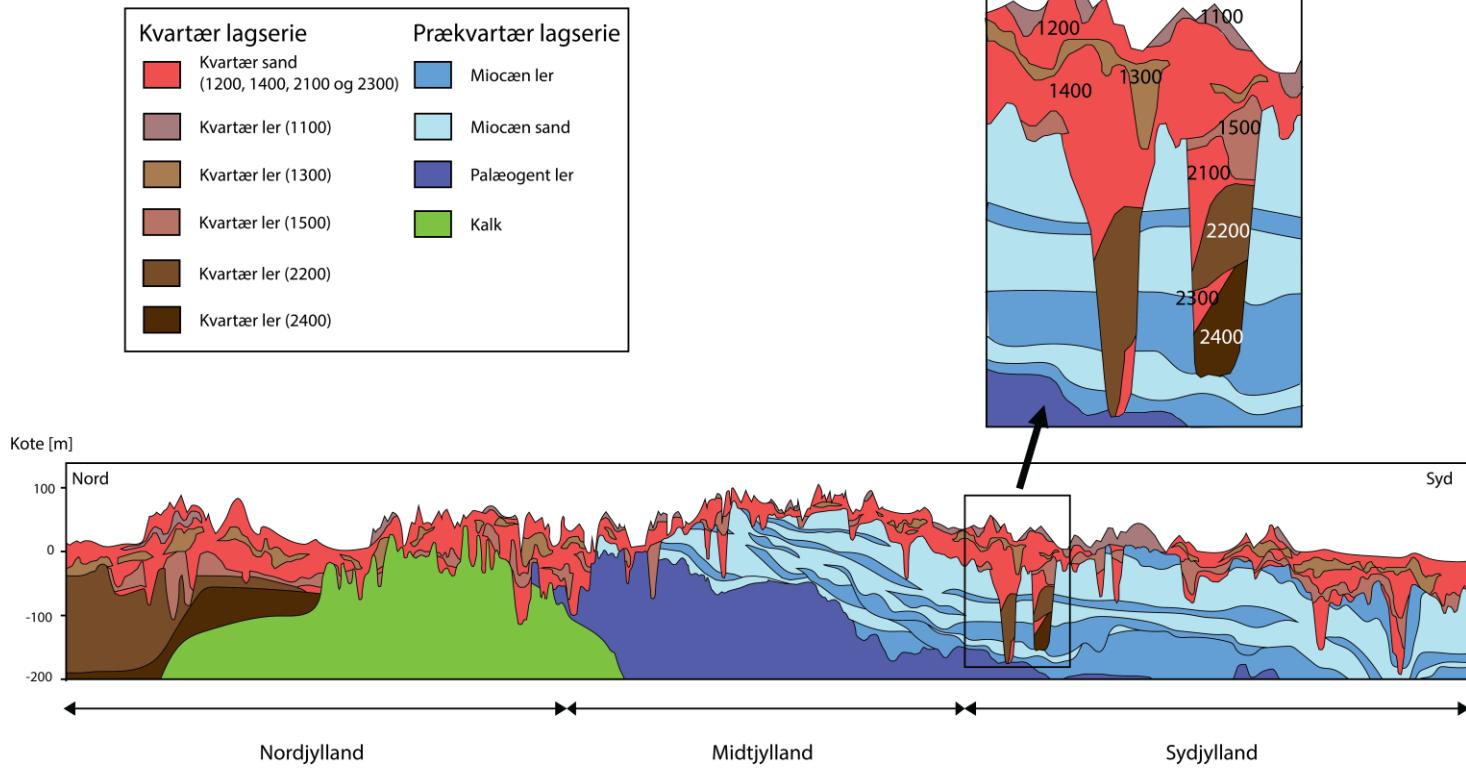
RAMBOLL

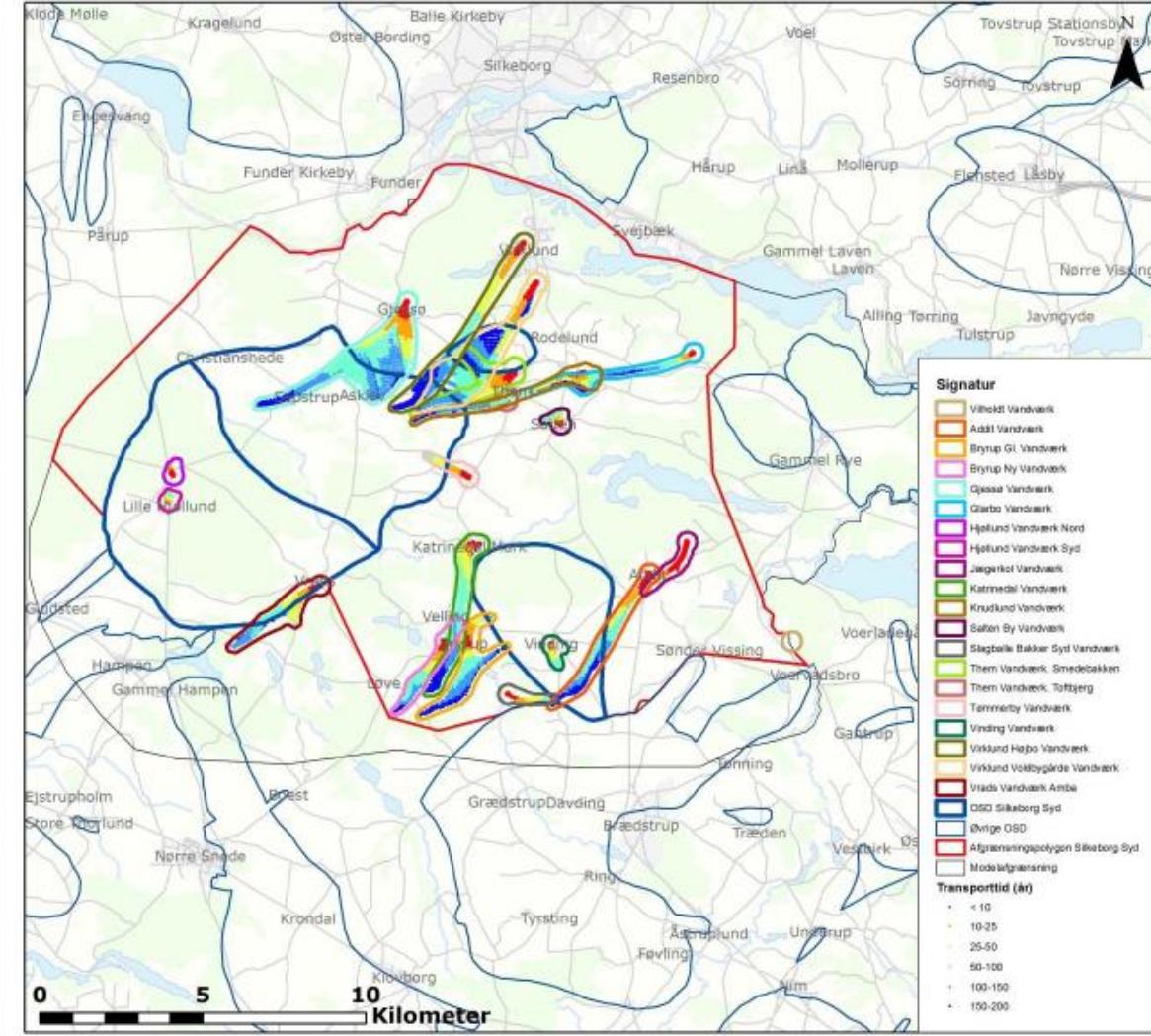
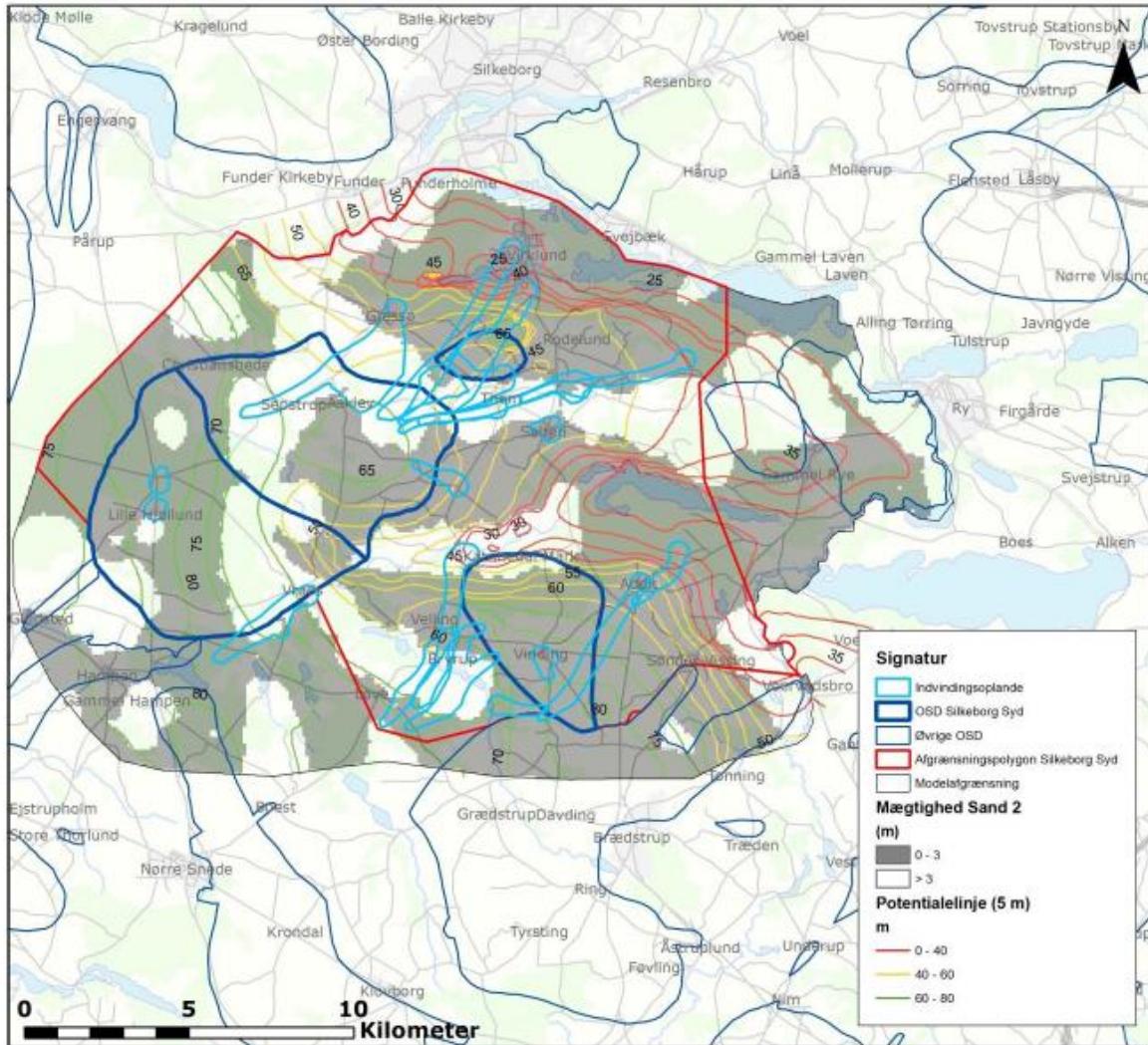
MRS – Scanning af vandindholdet

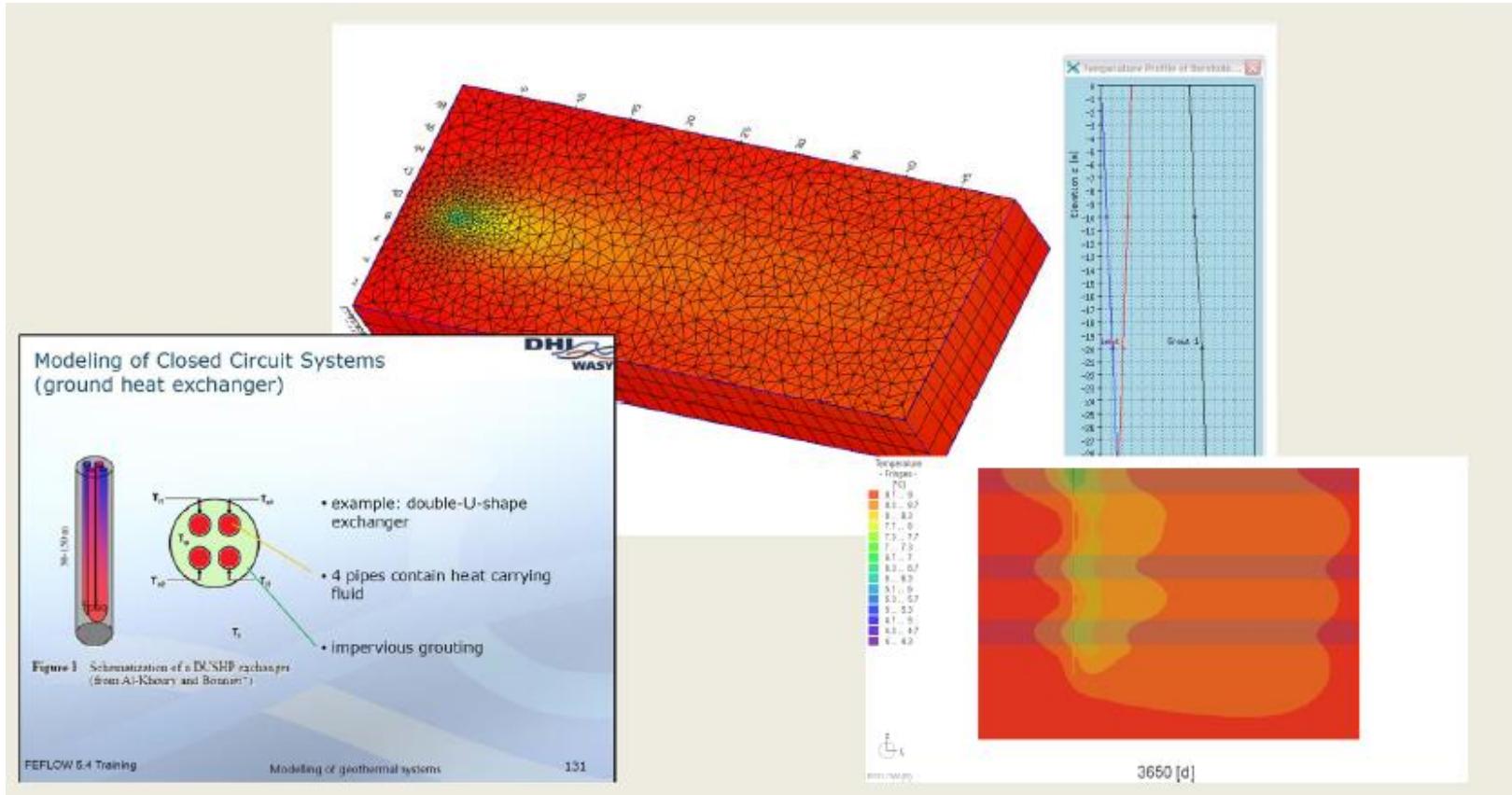
3D MODELLER AF UNDERGRUNDEN

GRUNDVANDSMODELLER OG INDINGSOPLANDE

MODELLERING AF VARMESTRØM (FEFLOW)

HVAD ER RESSOURCEFORVALTNING

- Udpegning af hvor ressourcen er, som kan udnyttes til andre aktiviteter end drikkevand
- Risikovurdering i forhold til grundvandsmagasiner og grundvandskvalitet
- Påvirkningsvurdering og interessekonflikt med anden geoenergi, vandindvinding, beskyttet natur mv.
- Vurdering af undergrundens varmekapacitet og egnethed til geoenergi
- Vurdering af eventual mobilisering af forurening
- Vurdering af nedsivningskapacitet
- Afgrænsning af råstoffer
- Hjælp til myndighedsbehandling
- Geologisk prøvebeskrivelse eller borehulslog til sikker stadfæstelse af vandførende lag
- Kontrol af om forsejling og udbygning er udført korrekt

**BÆREDYGTIG
UDNYTTELSE
AF
UNDERGRUNDEN
SOM RESSOURCE**

RAMBØLL

**KRÆVER
RESSOURCE-
KORTLÆGNING
OG
RESSOURCE-
PLANLÆGNING**

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN ☺

Mette Ryom
MRN@ramboll.dk
+45 51617697